

AMERIKANSKI SLOVENEČ

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geolo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

THE OLDEST
AND MOST
POPULAR
SLOVENIAN
NEWSPAPER
IN UNITED
STATES OF
AMERICA.

ŠTEV. (No.) 199.

CHICAGO, ILL., TOREK, 16. OKTOBRA — TUESDAY, OCTOBER 16, 1928.

LETNIK XXXVII.

Nemčija mora še delati pokoro-Zeppelin dospel v Ameriko

NEMICI RAZOČARANI, KER NISO DOSEGLI, KAR SO ZELELI. — BRIAND JE POSTAL IZ MIROLJUBNEŽA NA ENKRAT BOJEVIT. — NEMČIJA SE JE RAZOROŽILA, TODA NE PROSTOVOLJNO, PAČ PA, KER JE BILA PRISILJENA V TO.

Geneva, Švica. — Pred par tedni je med državni hudo vršalo. Zlasti nemški delegatje, ki so dospeli na zborovanje lige narodov so kazali odločnost v svojih zahtevah. Povdarjali so, da je Nemčija izpolnila že vse njene naložene pogoje, da je pokazala svojo popolno iskrenost in poštenost in da radi tega nimajo Francozi in ostali zavezniki več vzroka imeti zasedeno ozemje ob Reni.

Nemec Mueller je trdil: Nemčija se je razorožila, plačuje svoje obligacije, čemu nas držite še, kakor nezanesljive ljudi, katerim ni zaupati. In marsikateri neizkušen diplomat jim je pritrdjeval, češ, da je tako res. Nemci pa so svoje zahteve podpirali tudi z miroljubnimi izjavami francoskega zunanjega ministra Brianda. Kajti ta, je že planiral raznovrstne gospodarske zveze, ki naj bi se sklenile z Nemci. Zato so Nemci mislili, da je sedaj nastal psihološki moment, da se doseže za Nemčijo izpraznosten Porenja in druge ugodnosti. Zato je nemška delegacija bila živo prepričana, da bo prinesla iz Ženeve najlepše uspehe.

Ko je nemška delegacija govorila in povedala vse, kar je imela za povedati, je prišel na dan francoski zunanji minister Briand in govoril, a to pot v drugem duhu. Iz miroljubnega in gladkega Brianda se je pokazal na enkrat borbena duh in njegove besede so padale in iz idealistične dosedanje mentalitete razkrivale realnost. Odgovoril je Nemcem: Nemčija se ne sme hvalliti, da se je razorožila, ampak pove se naj, da se je razorožila, ker se je morala. Nemške žrtve so res velike, ki jih more doprinesti pri poravnaniu krivice, ki jih je storila med vojno, a te žrtve si ni sama naložila iz svoje volje. Moje izjave, ki bazirajo na prijaznosti do Nemčije, so imele namen le privedi razmerje med nami do zblizanja, v katerem se le se bo moglo delati za resnično pravo prijateljstvo.

Iz teh besedi je razvidno in jasno, da Francija je še daleč od iskrenega zaupanja napram Nemčiji. Nemci pa so razočarani. Hoteli so izrabiti francosko približevanje na hitro, a slučaj je pokazal, da jim Francija še prav malo zaupa in da bo poteklo še precej vode po Reni, predno bo mogoče kako resno prijateljstvo med Francijo in Nemčijo.

ŠTEVILO TURISTOV

London, Anglija. — Lastniki hotelov in druga agencija v Londonu poročajo, da še nikoli ni prišlo v Anglijo toliko turistov, kakor v letošnjem polletju. Po skupnem preračunu so dognali, da v zadnji sezoni so turisti potrošili nad \$500,000,000, na svojih izletih. Več kot 500,000 Amerikancev je to leto obiskalo Anglijo. V boljših krogih vladajo pač dobri časi.

POROČILA O ZEPELINU.

Graf Zeppelin poškodovan od viharja. — Potniki se junako obnašali. — Španska kompanija kupila Graf Zepelina.

New York, N. Y. — Dolga in nevarna je pot po zraku čez široko morje, kjer divjajo viharji in morski orkani. Graf Zeppelin je največji zrakoplov, kar jih je še do zdaj plulo na velikim morjem, toda ta je občutil moč viharja in dobil manjše poškodbe. Vihar je zadržal in zrakoplov je hipoma držal s prednjim delom navzdol, in potem zopet navzgor. Nekateri potniki so ravno pili kavo, ko pa zatuli vihar, se je zrakoplov stresel, da so skledice nalite z kavo in druge jedi odletele na vse strani v jedilnici. Skoro bi nastala panika, vendar so pa potniki ohranili hladno kri. Med tem se je dogodilo tudi dovolj humorja. Nepričakovani sunek, kateri je stresel zrakoplov, je povzročil, da se je več potnikov znašlo v enem ali drugem kotu, z nogami navzgor.

Ko je bil zrakoplov vsled viharja nekaj poškodovan, se je takoj odpravilo par mehanikov na čelu Knute Eckener, sin od poveljnika zrakoplova, da popravijo zadobljene poškodbe. V nevarnosti za svoje življenje se sprejajo po vrh navzgor, do stropja kateri so gonili zrakoplov, in po tri urnem delu popravijo vse poškodbe na zrakoplovu.

Čuje se vest, da je neka španska kompanija "Colon Transaerea Co." od Nemcev kupila zrakoplov "Graf Zeppelin", za \$1,200,000. Menda je Špance navdušila reklama, kateri si je Zeppelin naredil s svojim poletom čez ocean.

Graf Zeppelin je dospel v ponedeljek v Ameriko. Sprejem je bil nad vse slavnosten. Cela flota zrakoplovov mu je letela daleč ven na morje na proti in ga na to spremljala nad teritorij Zdr. držav.

DEKLE ODPELJANO, KER JE ODREKLO SNUBAČA.

Rockford, Ill. — Pač mora biti zala 19 letna Anna Domino, ker jo je njen snubač, Peter Scifo hotel prisiliti, da se z njim poroči. Ker je pa dekle nadležnemu snubaču odločno odreklo, jo je doletela kazen. Prišel je drugi snubač, kateri jo sploh vprašal ni, ga li hoče ali ne poročiti. Neznanez je dekle najprvo pošteno nabunkal potem jo pa z silo odvedel, da dekle še vedelo ni kam. Dekletu se je potem posrečilo priti do telefona, da je poklicalo svoje starše, kateri so se takoj napotili po njo, zločinca je pa med tem časom že zbežal.

Praga. — Deset tisoč premogarjev v Kladno premogarskem okrožju je odšlo te dni na stavko, ker jim delodajalci niso ugodili zahtevu, da se jim poviša plače za 12%.

ALI JIH VIDITE, NEZVESTE POLICAJE?

Več policajev v Philadelphiji je bilo podkupljenih v zvezi z bootlegarji, katerim so pa oblasti prišle na sled. Morali so k sodnijskemu zaslišanju. Ko se pa približa neki fotograf, da bi tičke hitro vjel na ploščo, so se tako sramovali, da so si obraze z rokami pokrili. Ubogi reveži!

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Trije vlaki zavozili v eden drugega in leže zdrobljeni na prog. — 11. potnikov je bilo na mestu mrtvih; 40 težko poškodovanih.

London, Anglija. — Blizu Glasgowa se je predvčerajšnjim zgodila velika železniška nesreča. London, Midland and Scottish poštini vlak je zavozil v tovorni vlak, ki je stal na tamošnji prog. Vlak je zadel v stoječi vlak s polno hitrostjo. Lokomotiva in več vagonov se je čisto zdrobilo. 11. potnikov je bilo na mestu ubitih, nad 40 pa težko poškodovanih, iz med katerih se mnogo borijo med smrtjo in življenjem v bolnišnicah. Nato je zadel v zdrobljena dva vlaka še tretji tovorni vlak, tako da ležijo na progih trije razbiti vlaki. Tovorni vozovi so se užgali pravi poročilo in uničene ga je več tovora, ki se je nahajal na tovornih vozeh.

Vlada v Londonu je takoj naročila strogo preiskavo o nezgodi.

V MEHIKI SO PRIČELI EKONOMIČNO GOSPODARITI.

Mexico City, Mehika. — Senatna zbornica v Mehiki je te dni odredila, da se morajo odpraviti nepotrebni stroški, katere je država imela z številnimi avtomobili, ki so bili dovoljeni v postrežbo senatni zbornici. Po novi odredbi morejo obdržati samo še en avtomobil, katerega se bo mogel posluževati predsednik sam, senatorji in drugi gospodje pa lahko hodijo peš, ali pa si naj za vožnjo sami poskrbijo. — Pričena se umno gospodarstvo.

Berlin, Nemčija. — Andrew Juvinall in Newton Nesmith, oba iz države Illinois, Zd. drž., sta junija meseca t. l. dovršila svoje študije na Northwestern univerzi, potem se pa podala na poučno svetovno potovanje. Te dni sta dospela v Berlin in tam sta se izrazila, da hočeta prepotovati veliko sveta, največ na svojih motornih kolesih.

KRIŽEM SVETA.

Pariz, Francija. — Te dni se je potopil francoski podmorski čoln "Ondine". Nesreča se je zgodila ob Portugalskem obrežju, ko je neka grška ladja, "Ekaterina Coulandris" zadel v čoln in povzročila katastrofo. Vse moštvo na čolnu je bilo izgubljeno, ničče se ni rešil.

San Francisco, Cal. — Britanski parnik "Trojan-Star", kateri je plul iz San Pedro, Cal., proti Britanski Kolumbiji, je pričel goriti ko je bil oddaljen 47 milj od Cape Mendocino. Brezlični brzovoj je poročal, da se je moštvo poslužilo rešilnih čolnov v času, ko so jih že objemali plamen ognja. Na ladji se je nahajalo mnogo blaga in 40 mož kot uslužbenci.

Genova, Italija. — Mrs. H. Hopkins iz Santa Barbara, an Francisco, se je pritožila na policijo, da je bila ona in njen potovalni tovariš okradena listin, katerih vrednost znaša \$20,000. Poleg teh listin pa ji je zmanjkalo tudi nekaj zlatnine. Tatvina se je zgodila az časa, ko je stanovala v hotelu "Miramare".

Chicago, Ill. — Dva obojena lopova sta skočila na tovorni avtomobil, ki je vozil radio aparate, skupne vrednosti za \$4,000, in prisilila voznika, da je moral vstopiti v mali avtomobil, kjer je čakal tretji lopov. Zadnji je voznika odpeljal, druga dva sta pa zasedla truk in se odpeljala z vsem blagom.

Haag, Niz. — Bivši nemški cesar je kupil neki velik grad z celim posestvom od milijonarja Van Heek, na Holandskem. Grad in posestvo stoji blizu nemško-holandske meje, in se imenuje "Heerenberg".

New York, N. Y. — Poroča se, da bodo v kratkem zopet pričeli delati v "Seneca Copper Mining Co.", kjer se ni delalo že več kot eno leto. Na to podjetje so razpisali zopet 100,000 delnic in to je pospešilo, da bo podjetje pričelo zopet obratovati.

POGOVOR ČEZ MORJE.

Predsednik Coolidge in španski kralj Alfonso sta se pogovarjala čez morje v daljavi 6,500 milj.

Washington, D. C. — Moderne naprave pospešujejo prijateljske odnose med različnimi državami. To nam dokazuje slučaj, kateri se je prigodil te dni.

Predsednik Zd. dr. Coolidge in španski kralj Alfonso sta imela daljši pogovor po radiotelefonu in se pogovarjala o zanimivih političnih zadevah. Preds. Mr. Coolidge je tedaj imel prvič priliko, da se je potom radio-telefona mogel pogovarjati z Evropo. To ga je pa tako navdušilo za medsebojne komunikacije in prijateljske razmerje do evropskih držav, da se je z vso gorečnostjo izrazil: "Zdaj sem prepričan, da osebni pogovori v tako daljavo morejo biti tudi zelo koristni. V slučaju diplomatskih nesporazumov, se potom radio, zadeve lahko točno in natančno rešijo. To lahko prepreči dosti nepravilnih poročil, katere bi časopisi mogli poročati v škodo splošnega miru."

Tudi kralj Alfonso se je močno zavzel v tem pogovoru in je Coolidgeu popolnoma odobrnil njegovo izjavo. Nadalje se je kralj Alfonso izrazil, da želi ostati v prijateljski zvezi z Ameriko in obljubil k temu tudi delovati v svojih močeh.

Coolidge je še izrazil svoje osebno voščilo španskemu kralju, da mu želi vso srečo in dolgotrajno vladanje na kraljevem prestolu.

Ta pogovor se je vršil s pomočjo posebnih radio aparatov, čez morje, v daljavo 6,500 milj. Svet vedno bolj napreduje, če se le bodo nove iznajdbe v resnici uporabljale le v dobre namene.

New York, N. Y. — American Briquette Co. iz Bostona je podpisala pogodbo z neko angleško premogovno družbo za 1 milijon tonov premoga, katerega bodo Angleži uvozili v Ameriko to zimo.

Iz Jugoslavije.

SILNO NEURJE NAD MARIBOROM. — DRVEČI POTOKI PO CESTAH IN ULICAH, KI SO NASTALI VSLED HULDEGA NALIVA. — LADIJA NA SAVI ZAVILA V MLIN. — DRUGE RAZNE ZANIMIVE VESTI.

Maribor poplavljen.

Maribor, 22. sept. — Danes ob 5. je nad Maribor prihrumelo grozovito neurje, ki je naredilo izredno mnogo škode. Celu uro so lili z nebes pravcati potoki. Ogromno količina vode, ki je niso več mogli požirati kanali, je med šviganjem bliskov silno grmela ter s silovito burjo drla s severnega dela mesta proti nižje ležečim ulicam in trgom.

Največ škode je napravil vodni element prav tako kakor pred dvema letoma v Jurčičevi ulici in njeni bližnji okolici. Gosposka, Vrazova, Ciril Metodova in druge ulice so bile že po prvih minutah naliva podobne deročim rekam, ki so odnašale vse, kar jim je bilo na poti. Ko so po polurnem neprestanem nalivu odpovedali tudi kanali v notranjosti mesta, je voda tudi tu udarila na dan in v trenutku zalila Jurčičevo ulico, ki je bila podobna vodnemu pretoku med Gosposko in Vetrinjsko ulico.

Še predno so se trgovci in gostilničarji zavedli nevarnosti, je voda vdrla v izložbe in poslovne lokale, kleti pa zalila skoro vse. Ker je neprestano lilo kakor iz škafe, je bilo odnašanje vode iz trgovin in gostiln seveda brezuspešno. Zaman so se trudili lastniki in nastavljenici trgovin Weixel, Sabukošek, Lah, Monjac, Mihelič in gostilni Kosič in Halbwild, da bi odpravili umazano vodo, ki se je natekla v njihove lokale po več decimetrov visoko. Nekateri so si v naglici sezuli čevlje in z dokoleni zavihanimi hlačami reševali najnižje postavljene predmete v trgovinah. Drugi so brodili v silnem deževju po ulicah in z vsemi mogočimi predmeti skušali najti pod vodo kanale ter jih prodrati, da bi voda odtekla. Vse zaman!

Da tudi ni manjkalo komičnih prizorov, je razumljivo. V brivnici Gjurina so morali sredi dela prekiniti britje in napol obrtiti klienti so občudovali vesoljni potop ter pomagali presenečenemu mojstru, kar se je pač pomagati dalo, da se očuvajo izložbe in prostori še hujše nesreče. Šele ob 7., ko je bilo že davno konec deževja, ko so bili prostori kolikor toliko izpraznjeni vode in za silo potreseni z žaganjem ter so se pripravljali brivci, da nadaljujejo prekinjeno britje, je opazil pomočnik Ivan, da mu je veloletek neznan kdaj odnesel en čevljev. Tam, kjer se stikata Jurčičeva in Vetrinjska ulica, je stopilo pred trgovino Weixel šest mož v valove, da bi dvignilo železni pokrov kanala, kar se jim je šele po daljšem poskušanju posrečilo.

Razen že omenjenih so oškodovani tudi še drugi meščani in številne tvrdke. Mariborska tiskarna je bila v svojih pritličnih prostorih vsa pod vodo. — Razen pritličnih pisarn je zalila voda tudi skladišča papirja in tiskarniške stroje. Motor,

ki goni rotacijski stroj, je bil do polovice v vodi. V tiskarni pa se je radi tega od strahovitega naliva vdala še steklena streha, tako da je bila zmočena cela vrsta strojev.

Spodnji del Glavnega trga je bil podoben jezeru. Vodne mase so zasačile neki tovorni avtomobil in mu pokvarile motor, tako da se voz ni mogel več premakniti. Nekateri deli ulic so bili sploh neprehodni. Velikanska škoda je zlasti na netlakovanih ulicah in cestah, s katerih je voda odnesla ves prodec.

Podoben naliv je doletel Maribor pred dvema letoma, samo da je bil takrat krajši. Danes je namreč lilo kakor iz nebeskih zatvornic celo uro. Izkazalo se je ponovno, da bi morala občina v takih primerih poslati na najnižje ležeče ulice mesta delavce, ki poznajo kanale, da bi pospešili odtok vodnih mas. Na srečo in bolj po naključju so danes odprli dva kanala, sicer i bbbili trgovci oškodovani za sto tisoče.

Ladijska nesreča na Savi.

Nedaleč od Sremske Rače se je pripetila na Savi huda katastrofa. Tovorna ladaja "Ilica" je plula s tovorom 200 kub. metrov drv iz Sremske Rače v Lačarak. Ker je bila velika megla in je bila Sava plitva, je plula sredi struge, toda z znatno hitrostjo. Pri Marinem Brodu se je naenkrat zadel v neki mlin. Ladija je polomila vse ograje ter obrambni jez, sama pa se je razbila v kosce. Vsi mornarji so se rešili s plavanjem, razen Pere Markoviča, ki je utonil. Mnogi so dobili hujše ali lažje poškodbe.

Avtomobilska nesreča pri Sušaku.

V petek, 21. sept., ob 5. popoldne se je avtomobil, ki vzdržuje zvezo med Sušakom in okolic, zadel na cesti z nekim osebnim avtomobilom. Trk je bil precej hud in sta se oba avtomobila znatno poškodovala.

Požar.

Te dni je pri posestniku Blažu Verstovšku v Dedji vasi pri Pišecah izbruhnil ogenj. Zvečer je gospodinja pekla kruh, kmalu za tem pa so se vnele saje v dimniku, ki je bil deloma lesen, in kmalu nato je bila vsa streha v ognju. Ogenj je uničil hišo in gospodarsko poslopje. Pogorela je vsa oprava in obleka, tako da znaša škoda do 1000,000 Din, ki je tem bolj občutna, ker ni bil gospodar nič zavarovan.

Božastnik utonil v morju.

V Dubrovniku je delavec Pero Knego lovil ribe na morju. Pri tem ga je prijala božast ter je padel v morje. Čeprav so mu priskočili takoj na pomoč in ga izvlekli na suho, se je že toliko napil vode, da je bila pomoč prepozna in je umrl.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

21. Nedelja — Sv. Uršula.
22. Ponedeljek — Sv. Melanij.
23. Torek — Sv. Severin.
24. Sreda — Sv. Rafael.
25. Četrtek — Sv. Krizant.
26. Petek — Sv. Florencij.
27. Sobota — Sv. Florencij.

Rev. K. Z.:

PETINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

21. pobinkoštna: Prilika o neusmiljenem hlapcu.
(Mt. 18, 23-35.)

BERILO iz pisma sv. Pavla Efežanom, 6. poglavje, 10. do 17. vrste. Zgodbe stran 972.

Večkrat že med letom nas je opozarjala sveta cerkev po berilih in evangelijih na resnico, katero je izrekel že pobožni Job, da je naše življenje samo vojna na svetu. Današnje berilo nas pa zato opozarja, da moramo biti stalno oboroženi, kakor vojak v vojskinelem času. "Bratje, bodite močni v Gospodu in v mogočnosti njegove moči." Vojška je vaše življenje, hoče reči. Hud je vaš boj za zveličanje duše. Toda sami ste slabi. Nikdar ne boste zmagali. Zato pa zaupajte v božjo pomoč. "Bodite močni v Gospodu." Vanj zaupajte in ž njim se vojskujte.

Poleg vašega zaupanja v božjo pomoč pa "oblecite božje orožje, da zamorete obstati pred zalezovanjem hudičevim." Da, če hočemo zmagati, moramo krepko in pridno rabiti sredstva, katera nam daje sveta cerkev in sveta vera. Kakor je vojak izgubljen, ako bi ne bil oborožen in bi pridno ne rabil orožja, katerega nosi, tako je izgubljen tudi kristjan, ki bi ne rabil sredstev svoje vere, "ker se nam ni vojskovati zoper meso in kri, ampak zoper poglavarstva in oblasti tega temnega sveta, zoper hudobne duhove v podnebjih. Radi tega pa primite za božje orožje, da se zamorete braniti ob hudem dnevu" skušnjav in zapeljevanja. "Stojte opasani z resnico in oblečeni z oklepom pravice in obuti na nogah za oznanjevanje miru. Pred vsem pa vzemite v roke ščit vere, s katerim morete vse ognjene pšice hudega duha ugasiti in vzemite čelado zveličanja in meč duha, kar je beseda božja."

EVANGELIJ sv. Matevža, 18. poglavje, 23. do 35. vrste. Zgodbe stran 314.

Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je hotel račun delati s svojimi hlapci. Da, vsak izmed nas smo dobili obilne milosti od Boga, veliko več smo jih dobili, kakor so jih pa dobili tisti, ki so živeli pred Kristusom. Veliko več smo jih dobili, kakor jih dobe še danes tisti, ki niso tako srečni, da bi bili rojeni v sveti cerkvi, ki so pogani, ki so nekatoličani. Ali pa nam ne bo treba od teh milosti dati odgovora? Da, treba bo! To nam hoče povedati današnji evangelij. Ti so v "nebeškem kraljestvu" na zemlji, v sveti cerkvi. Tudi s teboj bo Gospod enkrat delal strog račun, ko boš moral dati strog odgovor od vseh teh milosti, kako si jih rabil, kako si rabil orožje, katerega ti je podeljal po sveti veri. In gorje, ako ne boš mogel povrniti svojemu Gospodu njegovo premoženje s tem, da si s temi milostmi doseloval in se bojeval in zveličal svojo dušo! Vendar, Bog pozna našo slabost. On je neskončno usmiljen kralj, ki računa tudi z našimi slabostmi. Zato pa ne obupajmo, ako bi tudi ne mogli plačati svojega dolga. Ne obupajmo, ako padamo v grehe. Gospod je postavil poseben zakrament, v katerem nas čaka, da prihajamo k njemu, kakor ta zadolženi hlapec in pademo predenj in ga prosimo odpuščanja. Tudi nam bo odpustil naše grehe in naše večne kazni, katere smo si z grehi zaslužili.

Vendar pa pri tem ne smemo pozabiti, da je naša vera vera ljubezni, da je posebna Kristusova zapoved zapoved bratovske ljubezni. Mi moremo biti Kristusovi samo, ako imamo ljubezen. Brez ljubezni ne moremo dopasti Bogu.

Vendar, kakor smo slabi glede Boga in se tolikrat pregrešimo proti njemu, tako smo slabi tudi drug do drugega. Ljudje smo, polni slabosti. Kaj čuda, da se tako pogosto zgodi, da se pregrešimo tudi drug proti drugemu. Danes razžalim jaz tebe, jutri boš ti mene. Ne moremo si misliti skupine ljudi, ne v družini, ne v občini, ne v vasi, ne v društvu, še celo v redu ne, kjer bi se večkrat ne skalil ljubi mir. Angeli bi morali biti, ne ljudje. Zato pa je treba, da odpuščamo drug drugemu, kakor nam Bog odpušča vsikdar, kadarkoli ga pridemo v spovedi prositi. Da, to odpuščanje našemu bratu je tako potrebno k našemu odpuščanju pri Bogu, da nam Bog odpusti samo, ako mi odpuščamo svojim bratom. Zato nas uči že v molitvi "očenaša", da vselej molimo, da naj nam Bog odpusti samo tako in toliko, kolikor mi odpuščamo svojim dolžnikom. Ako mi toraj ne odpuštim, prosimo tako v vsakem "očenašu", naj tudi Bog nam ne odpusti.

Posebno nazorno nam pa pojasnjuje ta svoj nauk v današnjem svetem evangeliju. Hlapec ni imel, s čim bi povrnil svojemu Gospodu. Zato je ves obupan padel predenj in ga prosil odpuščanja. Res, Gospod mu je vse odpustil.

Toda ta hlapec je imel pa svojega soplehca, ki mu je bil veliko manj dolžan. Srečal ga je, ko je šel izpred kralja, kjer mu je ves dolg odpustil. Dolžnost njegova bi bila, da bi bil mislil, kako je bilo njemu hudo, ko ni mogel kralju plačati svojega dolga in je bil v nevarnosti, da ga kralj uniči. Toda ni imel srca za to. Pozabil je. Zgrabil je zato hlapca, ki ga je prosil potrpljenja, za vrat, in ga davil in ga vrgel v ječo, dokler bi ne plačal dolga.

Pa kaj se je zgodilo? Kralj je o tem izvedel. Poklical je takoj tega grdega in neusmiljenega hlapca nazaj k sebi, ga ozmerjal in preklical svoje odpuščanje dolga in zahteval, da plača do zadnjega vinarja. "Kakor si ti storil svojemu tovarišu, tako bom pa jaz tebi."

Zato, bratje, odpuščamo drug drugemu krivice, katere si storimo in prepuščamo Bogu maščevanje. Solnce naj nikdar ne zaide za našo jezo, ker drugače bo tudi nam storil nebeški Oče, kakor je storil s tem hlapcem, ako ne odpuštimo vsakteri svojemu bratu iz srca. Amen.

PRIGODE IZ ŽIVLJENJA
L. N. TOLSTEGA.

Tolstoj kot lovec.

Mogoče ni vsakomur znano, da je bil pisatelj Tolstoj zelo strasten lovec in da je to nagnjenje podedoval po svojem očetu. Sentimentalen pa ni bil in ni kazal tovrstnih slabosti nikdar napram živalim. Edina izjema so bili konji, katere je kot plemenitaš posebno čislal. Reče se lahko, da je bila Tolstemu prirojena neka krutost. Ko je nekoč pripovedoval o počasnem ginevanju nekega volka, katerega je ubil z udarcem po njuški, je izjavil: "Ne morem popisati, kaka blaženost me je obšla, ko sem gledal crkajočo žival."

Tolstoj in Shakespeare.

Tolstoj je zaničeval Shakespearea. Njegove sodbe o velikem angleškem dramatikumu se glase tako-le:

"Kralj Lear" je slaba in nemarna drama, ki človeka dolgočasni in ga navdaja z zoper-nimi občutki. "Othello" je, čeprav ena najmanj slabih Shakespeareovih dram, samo kopica patetičnih besedi. "Hamlet" je brez značaja. To je figura, v katero trobenta Shakespeare svoje misli in ki se neprestano ponavlja. Nekatero drame angleškega dramatika je Tolstoj omenjal samo zaradi njihove abotnosti. Med te je štel posebno "Vihar", "Cymbelina" in "Troila". Edina naravna figura, katero je našel Tolstoj v Shakespeareu, je bil Falstaff, in sicer zaradi tega, ker Falstaffu leže surove Shakespeareove šale ter napihnjani pijanski značaj.

"Mučno mi je živeti v svobodi."

Leta 1892 je Tolstoj pisal svojim prijateljem:

"Povsod zasledujejo moje prijatelje, mene pa se nihče ne dotakne. Če pa je kdo nevaren, sem prav gotovo jaz sam. Očividno nisem vreden, da bi me zasledovali in tega me je zelo sram."

Tolstega privrženec Moločnikov je prišel v roke policije, ker je širil zabranjene religiozne spise. Ko je sedel v ječi, mu je Tolstoj pisal pismo sledeče vsebine:

"Na žalost nisem v ječi, ampak moja ječa, čeprav nima

železja in mreže, je mnogo slabša od vaše celice. Vas gotovo boli, ker so Vas obsodili; mene pa je nenehoma sram." V nekem drugem pismu Tengeromu stoji besede:

"Mučno mi je živeti v svobodi."

Kako je Tolstoj pisal.

Tolstoj je klasično potrdilo raziranja, da je poglavitna komponenta genijalnosti potrpljenje in vztrajnost. Njegov roman "Vojna in mir" obsega dva tisoč strani. Tolstoj ga je sedemkrat predelal, preden ga je dal v tisk.

Da bi opisal bitko pri Borodinu, je Tolstoj dva dneva proučeval bojišče na licu mesta in je vsako podrobnost preštudiral na karti generalnega štaba. Preden je začel opisovati bitko, je prečital vse knjige in vse arhivske dokumente, ki se nanašajo nanjo. Izpraševal je tudi, če je še kateri vojak iz te bitke živ. Čim je izvedel za njegov naslov, se je z njim razgovarjal o vseh podrobnostih. Nobena malenkost mu ni bila odveč. Celotno pot, ko je bil roman že postavljen, je brzojavno urgiral, naj mu korekturo takoj pošljejo, ker je imel še vedno dodatni kaj novega.

Tolstoj in alkohol.

Pisatelju Maksimu Gorkemu je Tolstoj rekel:

"Pijancev ne trpim, toda poznani ljudi, ki postanejo zelo interesantni šele v oblasti alkohola. Duh se jim docela preobrazila. Vino jim da poleta, smelosti in bogastvo misli, katerih nimajo nikdar v normalnem stanju. Ob takih prilikah se pijanci izražajo na poseben način. Zaradi tega ne preklinjam pijance. Blagoslavljam jo."

Tolstoj in žena.

Sofija Andrejevna, žena L. N. Tolstega, je bila, strašno zgovorna in jezična ženska. Nikoli ni mogla molčati.

Nekoč je hvalisala svojo veliko izobrazbo.

"Prečitala sem vsega Epikleta, Schopenhauerja, Platona, Marka Aurela in vsega Sokrata!" je dejala.

Tolstoj jo je prekinil: "Vsega Sokrata nisi mogla prečitati, ker Sokrat ni napisal niti besede. Bilo bi bolje, če bi o tem molčala."

IZ ZASEDENEGA
OZEMLJA.

Po vstavitvi "Edinosti".

Šele sedaj, ko so fašistične oblasti zatrle "Edinost", se opava, kaj je zmanjkalo primorskim Jugoslovenom z edinim slovenskim dnevnikom. Ogromna večina naše narodne manjšine v Italiji ne obvladuje toliko italijanskega jezika, da bi zamagala čitati italijanske dnevnike. Ukrep tržaškega prefekta je bil res barbarški ukrep, zakaj nič ni pretirano, da rečemo, da je bilo slovensko podeželsko prebivalstvo na Primorskem potisnjeno z nasilno ustavitvijo "Edinosti" na stopnjo neciviliziranih narodov.

Potoval sem te dni po Krusu in po Vipavskem, pa so ljudje tožili: Kakor z glavo v vreči živimo. Nič več ne vemo, kaj se godi po svetu. In kdo nas bo sedaj opaziral, kdaj zapadejo davki, kako naj delamo prizive proti krivičnim ukrepom, kdo nam bo razlagal nove zakone? Pa bodo prišle globe in kazni!

Ko je "Popolo di Trieste" vodil kampanjo proti "Edinosti", je večkrat zatrjeval, da samo on tolmači čustva "druševnega prebivalstva" in da slovenskega dnevnika sploh nihče več ne čita. In res so pri "Popolu" menda mislili, da bodo po vstavitvi "Edinosti" lahko zvišali naklado, ki je kljub vsem naporom še vedno zelo skromna za glavno fašistično glasilo Julijske Krajin. Takoj po zatretju "Edinosti" so začeli razpošiljati v popolnoma slovenske vasi na trstine izvodov "Popola di Trieste". Pa kdo bo kupoval po vseh italijanske liste, ko ne razume, kaj piše? Občinski načelniki, učitelji in gostilničarji so pa itak že naročeni na fašistično glasilo, ker so se morali naročiti.

Svojega očeta je ubil in obesil 39-letni Peter Skvarča iz Cerkevne. Sodna komisija je takrat ugotovila, da se je stari Ivan Skvarča sam obesil, kakor ji je tudi dopovedoval sin Peter. Čez čas je odšel v Jugoslavijo, kjer je bil aretiran in izročil italijanski oblasti, ki je dobila dokaze, da je Peter Skvarča svojega očeta ubil s težko palico. Pri porotni razpravi v Gorici je obtoženec razlagal, da je fašist že od leta 1923 in da ga je radi tega oče sovražil! Udaril je očeta v pijanosti in prepri. Skvarča je obsojen na 30 let zapore.

Ako se ti "Amerikanski Slovencek" dopade, povej to svojim prijateljem in znancem in priporoči jim ga, da si ga naroče!

HIŠA NA PRODAJ.

Pod ugodnimi pogoji prodam novo "brick veneer" hišo na Oakland & Ingalls Ave., v Jolietu, Ill. — Hiša je velika 42x24 in ima pet sob, dve shrambi za obleko in kopalno sobo. Cena je samo \$4400.00. Za pojasnila se oglašite na 1601 Nicholson St., Joliet, Ill. Telephone 4769-W.

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar v Chicagi
Phone: Canal 4340.
1320 W. 18th St. Chicago, Ill.

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

Illington Studio

JOHN F. GLOMB, Prop.

FOTOGRAFSKI ZAVOD

2006 West 22nd Street (Near Robey St.)

Phone: Canal 1807.

Izdeluje vsakovrstne umetniške slike, ročno slikanje in povečanje.

Raznoterosti.

DVA ANGLEŽA V INNSBRUCKU.

Neki Anglež, ki se je vrnil te dni z daljšega potovanja po Evropi, pripoveduje naslednjo mično avanturo:

V Innsbruck sta prispela pozno zvečer z nekim prijateljem in nista mogla dobiti v nočem hotelu prenočišča. Iskala sta ga po privatnih hišah, končno po dolgem povpraševanju — razumela sta pa nemščino zelo slabo — so ju privedli k nekemu trgovcu s hišno opravo. Ta ju je odvedel v ozek prostor v svoji trgovini, ki je bil na eni strani zakrit z debelo zaveso. Trgovec je jima pripravil dve postelji v tem prostoru, obenem pa je jima namignil z znamenji, da ne smeta prekoračiti zaves. Angleža sta legla spat. Postelji sta bili strašno trdi, tako da o spanju ni bilo govora. Končno je prijatelj vstal, prižgal žveplenko in začel stikati po prostoru za kakšnimi odejami in blazinami, da bi si jih podložil pod otrple ude. Stikanje ga je privedlo do zaves, odgrnil jo je: za zaveso se mu je zablestela naproti velika, snežnobela postelja postelja, da takšne skoraj še ni videl. Torej to posteljo so jima hoteli prikriti! — sta si mislila Angleža. Čakajte, vam že pokažemo! — V istem hipu sta že ležala na postelji in sladko zaspala. Zjutraj sta se vzbudila — ne prezgodaj — in obistala vsa presenečena pred žarko svetlobo, ki je lila skozi veliko okno ob postelji v sobo. A za oknom ju je opazovala z največjim zanimanjem črna množica ljudi, gotovo po Innsbrucku. Angleža sta spala v postelji, ki je stala v izloženem oknu.

UŽALJEN MINISTER.

Nek humoristični list v Talinu v Estonski je prinesel pred kratkim sliko moža, ki sedi na nočni posodi. Podpisa pri tej sliki ni bilo in čitatelji naj bi sami uganili, koga slika predstavlja. Čitatelji niso imeli prevč skrbi, kajti poteze na obrazu so bile zelo slične potezom v Estonski dobro poznane ga ministra. To je uganil tudi minister sam in je vložil zoper odgovornega urednika žozbc zaradi razžaljenja časti. Prišlo je do sodne obravnave in zagovornik obtoženega urednika je takole govoril: "Mož, ki sedi na posodi, je brez dvoma ministru tako podoben, da bi se

DVA "OLIVER" PISALNA STROJA

sta naprodaj v upravnistvu "Amer. Slovencek". Stroja sta bila rabljena, a sta v dobrem stanju. Kaki društveni tajniki (ce), ali trgovci, ki imajo mnogo pisanja in so si že večkrat želeli nabavi pisalni stroj, imajo zdaj lepo priliko, da pridejo do pisalnega stroja prav poceni. Pridite in ogledite si jih. Poslužite se prilike, kateri bi si radi nabavili pisalni stroj.

AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 West 22nd Street
Chicago, Ill.

lahko z njim zamenjal, toda on ni gospod minister. Drugič: Vzemimo slučaj, da bi slika predstavljala res ministra, je pa sporno, ali je posoda, na kateri sedi, nočna posoda. Kajti nočne posode imajo navadno ročaj, na sliki pa je posoda brez ročaja. Končno: Četudi bi bili prepričani, da imamo opraviti s podobo našega ministra, potem pa kljub temu ne more biti govora o razžaljenju časti, kajti celo kralji, cesarji ...

Tej logiki dokazov se je moral udati tudi sodnik in je obtoženega urednika oprostil.

NOVI POSLOVODJI PRI CUNARDOVI DRUŽBI.

William Franklin Crum

William A. Dunphy

Zadnji teden so se dogodili važni dogodki in krogu znane in ugledne parobrodne Cunardove družbe. O priliki imenovanja dveh novih poslovodij, so se zbrali mnogi uradniki imenovane družbe iz Chicage in New Yorka in ob tej priliki so bili inštalirani Mr. William Franklin Crum kot poslovodja, in Mr. William A. Dunphy kot pomožni poslovodja, in Mr. M. D. Moloney kot tovrni poslovodja. Vsi so mladi in podjetni možje, kateri so se na vseh dosedanjih mestih v službi pri imenovani družbi izkazali za vredne vsega zaupanja. Vsi so začeli pri tej družbi še kot mladi fantje in so s to ugledno družbo in njenim epohalnim napredkom vred rastle in napredovali. S povišanjem teh mož je parobrodna družba Cunard veliko pridobila, ker vsi so izkušeni in imajo bogato sposobnost za vodstvo tega parobrodnega podjetja.

Mr. Franklin Crum, ki je imenovan za poslovodjo, ima več let bogate izkušnje v parobrodskem podjetju. Nahajal se je že na najbolj važnih pozicijah imenovane družbe.

Mr. Dunphy, novi pomožni poslovodja, je pričel pri imenovani Cunard družbi kot pisarniški deček v New Yorku. Služboval je 12 let v raznih departmentih družbe. Nazadnje pa je bil poslovodja tovrnega departamenta v Chicagi.

Mr. M. D. Moloney, ki je bil doslej potniški zastopnik, je pa nastavljen kot tovrni poslovodja v Chicagi.

Dosedanjemu poslovodji Mr. G. D. Huband pa je bilo ob tej priliki, ko se je vršil na čast imenovanim slavnostni banket v Drake hotelu, izročeno častno izpričevalo od prbočnika čičaškega urada družbe Cunard za njegovo vestno in izbornno triletno delovanje na tem mestu. Mr. Huband se bo vrnil na višjo pozicijo v glavni urad, ki se nahaja v Liverpoolu na Angleškem.

Žena z zaprtimi očmi

Pierre l'Ermite. - Poslovenil dr. Lovro Sušnik.

Za hip je Ludovik Hughe celo v nevarnosti, da ga dekletki zasačita, kajti nenadoma se obrneta in se napotita proti pisarni za vodnike.

Tam čakata nanji mezga, brčkone iz njunega hotela. Še se pozabavata, da vpleteta v grivo vsakega mezga zelen trak, in slednjič se odločita za odhod. En vodnik jima pomada v sedlo in Ludovik Hughe vidi, kako odhajata obe počasi v solncu, v tem nedeljskem veselju navzgor v smeri proti Montenersu... na poti k lepemu obedu, ki ga Marija ne bo servirala v čepici in predpasniku pod graja-jočimi očmi gospe Hughe, ampak, ki ga bo uporabila mirna in srečna sredi veličastne in prijateljske narave, spominjajoč se morebiti, da ji je prejšnji mesec dajala Melanija ostanke vseh v vzbočeno skledo Turka, njenega starega, bolhovega mačka, ki so ga spravile garje na drugi svet...

Petindvajseto poglavje.

Ludovik Hughe jima je dolgo časa oddaleč sledil.

A ko se je pot za mezgo jela zoževati, se je moral Ludovik ustaviti, kajti sicer bi bil kot to dopolne edini potnik na tem potu nujno opažen, in to ne da bi se bil pripravil, kot je želel, za prvo srečanje.

V ostalem je vsaka poizvedba nepotrebna. Ludovik Hughe ve sedaj od ostalih vodnikov, da sta obe gospodični nastanjeni nad Chomonixjem v čisto malem stanovanju hotela v Montenersu.

To mu zadostuje.

Ludovik se vrne živahno korakajoč v krasnem vremenu pri hotelu "des Alpes": pogled mu razveseljuje iskrenje ledenikov in srce mu bije v prsih pod težo ljubezni in sreče. Tu kosi v veliki dvorani, ki je vsa sumna od simpatičnih in razdraganih družin, sredi katerih se dotikajo s komolci izlancani s sukničji po zadnji modni, naleptične ženske... "skodelice čokolade", dospela z vlakom, "da bi videle led", a tudi pravi visoki turisti z masivnimi postavami in v debelih volnenih jopičih, s strašansko okovanimi čevlji na nogah, s pečenimi in prepečenimi obrazi, natovorjeni s težkimi nahrbtniki, derezami, vrvmi in cepini.

In med jedjo mu gre na smeh ob enostavni možnosti sreče: "Kdo ve, ali ne bo kmalu ona tu pri tej mizi pred menoj in se nasmihala mojemu nasmešku... smejala mojemu smehu... sredi tega veselja...?"

Prijazna brzojavka njegovega očeta ga še bolj uteši. Vsa težava je zdaj le še pred njim; in njegov prijatelj župnik mu je rekel: Ljubezen je silna kakor smrt.

Tako gre Ludovik Hughe zopet gori v svojo sobo, sede za pisalnik in piše:

Hotel "des Alpes", v nedeljo zvečer.

Cenjena gospodična:—

To pismo Vas bo najbrž začudilo. Da Vas le ne bi ranilo!

Piša Vam kaj nesrečno bitje... Toda ena beseda od Vas lahko spremeni vso to žalost v največje veselje, ki se da sploh misliti.

Pozabite, če je mogoče, na trpko življenje, ki so Vam ga žal pripravljali pri mojih starših. Spominjajte se samo Ludovika Hugha, ki Vas je takoj izpočetka rad videl... in Vas tudi takoj ljubil.

Te ljubezni Vam nisem nikoli priznal. Ampak Vi ste prebristra, prerazumna, da bi tega ne bila uganila...

Tako lahko občutite, kakšen je bil moj obup, ko sem, prišedši v Rože, doznal, da Vas je bilo nepomirljivo sovarstvo kuharice nenadoma nagnilo, da ste odšli.

Od tega trenutka dalje sem imel le en cilj: da Vas zopet najdem in da govorim z Vami z odprtimi srcem. Naš dragi prijatelj, gospod župnik od Sv. Frančiška Saleskega, mi je po daljšem oklevanju blagovolil dati Vaš naslov. Prihite sem takoj semkaj... Zagledal sem Vas davi pri veliki maši v Chamonixju, a nisem se Vam hotel javiti brez Vašega dovoljenja.

In ravno tega dovoljenja Vas mislim danes prositi.

Rad bi, da bi mi naklonili eno uro, da bi mogel v tej veličastni naravi, ki navaja k širokogrudnosti in odpustanju, zagovarjati svojo zadevo... Izrazil bi Vam svojo ljubezen tako spoštljivo in tako globokoobčuteno. Povedal bi Vam, da ste bili prejasna zvezda v noči moje viharne mladosti, ki je bila brez večje vernosti. In da sanjam, kako bi ustalil to zvezdo za zmiraj na mojem nebu...

Izrekli boste tedaj odločno o življenju ali smrti. Davi sem pri maši molil k istemu Bogu kot Vi... k Bogu ljubezni in dobrote; in sem ga prosil, da bi poslal ugodno razpoloženje v Vaše srce za tedaj, ko boste dobili to pismo.

Ni Vam treba praviti, s kakšno bojaznijo pričakujem Vašega odgovora! Ko ga boste pisali, mislite na to bojazen... Pomislite, da držite v svojih prstih celo možko srce. Rotim Vas, ne zdrobite tega srca! Še enkrat: bodite dobri do tistega, ki ne more več živeti brez Vas. Ludovik Hughe.

Mladenič je počasi prebral še enkrat svoje pismo. Zdelo se mu je zelo hladno... O, če bi ne bil brzdal svojega peresa, kako drugačno pismo bi ji bil lahko napisal. A morda je bolje, da je sestavljeno v bolj rezerviranem tonu.

Ludovik Hughe ga skrbno zapečati, napiše naslov: Gospodična Marija Durand, Hotel v Montenersu.

In pozvoni poslužniku. "Tu je najprej bankovec za vas. Potem mi pa obljubite, da boste dostavili čisto zagotovo to pismo naslovljenici."

Sluga, prebrisanec, pogleda ovoj: "Hotel v Montenersu? Moj bratranec, ki je vodnik, gre nocoj s svojim mezgom v Monteners."

"Je-li to zanesljiv dečko?..."

"Zelo zanesljiv!..."

"Dobro, tu je še en bankovec za njega."

Selove oči zasijejo veselja:

"Zanesite se name!... To pismo bo odšlo še nocoj. Ali bo kaj odgovora?"

"Imel bi ga zelo rad... Ko bi vaš bratranec mogel počakati?..."

"O, počakal bo... Posebno nocoj se mu ne bo nič mudilo... A mogoče ga boste dobili še jutri zjutraj... razen z zadnjim vlakom, če bi ga dal strojevodji..."

"Tudi ta bo dobil svojo napitnino!"

Da bi premotil svojo nestrpnost, stopi Ludovik Hughe na edino chamonixjsko ulico, ki je vedno tako slikovita; odpošlje zahvalni telegram svojemu očetu in krene za nekaj ur malo tajvendan, navzgor v smeri "des Bossons."

(Dalje prib.)

NAŠ SLOVENSKI SLAVČEK, MR. ANTON ŠUBELJ, SE JE ZOPET OGLASIL.

Ravnokar so izšle dve njegovi novi plošči:

25089-F—Kje je moj mili dom, narodna pesem
Moja ljubca je... narod. pesem.....75c

25090-F—Megla v jezeru, narodna.
Zaspanček, narodna.....75c
Meglo v jezeru pojejo fantje na vasi, pojejo jo v vsaki veseli družbi, a kakor jo poje naš slovenski slavček, je ne slišite nikjer. — Zaspanček je pa ljubka uspavanka, izraz ljubezni matere do otroka.

DRUGE NOVEJŠE SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE.

- 25050—Orlovska koračnica
Orjuna koračnica, banda.....75c
- 25051—Vzajemnost, šotiš
Kukavica, valček, Columbia kvintet.....75c
- 25052—Na Adriatskem bregu, valček
Na veseli svatbi, polka, harmonika duet.....75c
- 25053—Hribčki ponižajte se
Jaz bi rad rudečih rož, moški kvartet.....75c
- 25054—Bodimo veseli, polka
Na jadranski obali, valček, inštr. trio.....75c
- 25055—Vigred se povrne
Oj dober dan, moški kvartet.....75c
- 25056—O mraku
Dolenjska, moški kvartet.....75c
- 25057—Slovenec sem
Perice, moški kvartet.....75c
- 25058—Janez Čuk in Milka Sova, I. del
Janez Čuk in Milka Sova, II. del.....75c
- 25059—Jaka na St. Clairu, polka
Clevelandski valček, inštr. trio.....75c
- 25060—Ziben šrit za ples
Šuštar polka, harmonika.....75c
- 25061—Žužemberk polka
Zadnji poljub, valček, harmonika duet.....75c
- 25062—Povšter tanc
Ribenška polka, harmonika in kitare.....75c
- 25063—Ančka pojd plesat, valček
Tromplan za ples, harmonika in inštr.....75c
- 25064—Ribenška, I. del
Ribenška, II. del, moški kvartet.....75c
- 25065—Samo še enkrat, valček
Ven pa not, polka, inštrumentalni trio.....75c
- 25066—Kranjski spomini, valček
Luna valček, orkester.....75c
- 25067—Na planine
Fantje se zbirajo, moški kvartet.....75c
- 25068—Črne oči, valček
Carlota valček, orkester.....75c
- 25069—Stari šotiš
Mija Micka, polka, inštrumentalni trio.....75c
- 25070—Al' me boš kaj rada imela
Odprti mi dekle kamrico, trio s petjem.....75c
- 25071—Regiment po cesti gre, s petjem
Sebelska koračnica, harmonika.....75c
- 25072—Štajerska
Moj prijatelj, polka, moški kvartet.....75c
- 25074—Sokolska koračnica
Kje je moja, harmonika in kitare.....75c
- 25075—Slovenske pesmi
V slovo, ženski duet in klavir.....75c
- 25076—En let' in pol
Ljubca moje, ženski duet in klavir.....75c
- 25077—Dolenjska polka
Štajerski Landler, godba.....75c
- 25078—Dunaj ostane Dunaj
Neverna Ančka, harmonika in kitare.....75c
- 25079—Danici
Domače pesmi, ženski duet in klavir.....75c
- 25080—Oberštajerš
Slovenski poskočni šotiš, godba.....75c
- 25081—Nemški valček
Černiška polka, godba.....75c
- 25082—Bod' moja, bod' moja
Nebeška ženitev, Anton Shubel bariton.....75c
- 25083—Čez Savco v vas hodiš
Sladki spomini, ženski duet in klavir.....75c
- 25084—Nočni čuvaj
Pevca na note.....75c
- 25085—Cingel congel
So ptičice zbrane, ženski duet in klavir.....75c
- 25086—Še kikelco prodala bom
Gor čez jezero, Anton Shubel bariton.....75c
- 25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje.
Rojakom, moški kvartet, petje.....75c
- 25088-F—Tokrat v starih časih, moški kvart., petje
Pozdrav, moški kvartet.....75c
- 68006-F—Spomin na vojaštvo, 1. in 2. del.....\$1.25

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Veda? Zdaj bota pač vedela.

Sir Horace Darwin, sliš znane Darwin, je umrl v svojem 77. letu. Pri starem Darwinu moramo ločiti učenjaka od sanjača, marsikak nazor je sam popravil, mnogo je popravila resnična veda.

Darwin je študiral na svojem sinčku pojave, ki bi baje "dokazali", da je človek prišel od opice. Mali Horace je grabil za lase, za brado atejevo. Halo... to je "dokaz", da so se opični predniki človeka držali za kosmato kožo svojih kociastih mamk. Dalje. Horace in vsak baby ima precej moči v prstih. Kar zgrabi, ne izpusti zlahka. Halo... to prihaja od tega, ker so se še štirikrogi opičasti mladiči morali tesno prijeti svojih kosmatih mamic, ko so te skakale od drevesa do drevesa.

Tako "vedo" mnogi požrejo z vso slastjo, ker jim pač prija, a je pod vsako kritiko.

Zdaj bota stari Darwin in sin Horace vedela, koliko je ta roba vredna.

Kako opomoči?

Farmarsko vprašanje je na dnevnem redu, ker so razmere več kot nepovoljne, na industrijskem polju pa so "dobri časi" samole na papirju in je izraz "prosperiteta" gola beseda. Politične stranke tekmujejo med seboj, katera bi imela boljši načrt za odpomoč.

Prej ali slej mora priti do izdatne in temeljite odpomoči, ako amerikansko javno življenje noče priti v pravo gospodarsko močvirje, dasi se slika-jo razmere na zunaj v neki sijajni luči.

Kakor kažejo razmere zdaj pri precej izpremenjenih ekonomskih odnošajih, se bo morala smer odpomoči gibati v okviru zmanjšanja delovnega časa in povišanja zaslužka v vseh panogah industrijskega življenja. Na prvi hip se zdi taka smer malo neverjetna, napočna, a bo edino prava, če se hoče priti do stalne odpomoči. Ta smer bi zmanjšala preobilno produkcijo in bi postavila proizvodnjo poljedelskih produktov na zdravjšo podlago.

O vprašanju se je razpravljalo na kongresu narodne konference katoliške dobrodelnosti v St. Louisu, Mo.

Znani ekonom, Dr. John A. Ryan, vodja oddelka za socialno akcijo, je razpravljalo o vprašanju: "Kateri so neposredni interesi dela v Zedinjenih državah?" in je izjavil: "Najvažnejša neposredna zadeva dela in delavstvo obstaja v točki, kjer se strinja z vsemi drugimi razredi industrijske družbe. Točka obsega problem, kako naj se konzum prilagodi produkciji."

Dr. J. A. Ryan se je dotaknil izprememb, ki so se pojavile na industrijskem polju po uporabi strojev, ki so izdatno pomnožili izdelek vsakega uslužbenca.

"Ako bi bil konzum," je dejal, "korakal vzporedno s produkcijo, bi se bilo lahko izločilo tri četrtine stroškov za oglašanja in drugih izdatkov pri prodaji. Ta okoliščina kronične zmožnosti, da naša indu-

strija zamore producirati več izdelkov, kakor se jih more dobičkanosno prodati, vpliva pogubno na vse sloje družbe.

Skoroda za večino industrijcev, armarjev in trgovcev to pomeni, da ne pridejo do zadovoljnih dohodkov za svoj kapital. Za mezdne delavce pomeni, da niso vsi zaposleni niti ne morejo biti v neboljših časih. Dandanes je v Zedinjenih državah do 3 milijone, brčkone 4 milijone delavcev brez dela, in vsi znaki kažejo, da se število ne bo zmanjšalo v bodočnosti. Stroji se bodo še zboljšali, in proces, da se nadomesti delavca po stroju, se bo nadaljeval, kar vse znači, da se brezposelnost ne bo zmanjšala, temveč povečala.

Bilijon in več amerikanskega denarja se investira vsako leto v inozemstvu. Ko bi se ta svota, mesto da se izvažajo v tujino, razdelila med najslabše plačane sloje izmed naših mezdnih delavcev, bi to pomenilo za vsakega izmed teh 10 milijonov letni priboljšek do \$100. Naj se pomisli, kaj vse bi to pomenilo za preobilnost naših užitnih pridelkov, za oblačila, za stanovanja in za druge potrebščine vsakdanjega komforta."

Brezposelnost se more odpraviti le, ako se skrajša delovni čas in se zaposlijo vsi, ki iščejo dela in hočejo delati, in kupčijska moč širokih ljudskih slojev se poviša le, ako se povišajo tudi plače vseh mezdnih uslužbencev in zaposlencev.

Te zahteve nikakor niso v nobenem nasprotju, temveč nujna zahteva pri izpremenjenih ekonomskih razmerah.

Opozarjate svoje prijatelje in znanca na zanimive povesti v "Amerikanskem Slovincu!"

V DELU JE VESELJE, ako si znate varovati vaš apetit, prebavo, zaprtnico, glavobol in počutkov splošne oslabelosti.

TRINERJEVO GRENKO VINO

odpravi vse te znake želodčne nerediti. Poskusite to vzvišeno zdravilo! V vseh lekarnah. Pišite po brezplačni vzorec na Jos. Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., in priložite 10c za poštno stroške.

BREZPLAČNI VZOREC KUPON

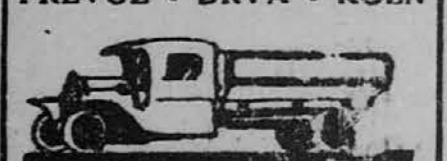
Ime.....
Ulica.....
Mesto, država.....

V SEM DEKLETOM MORA BITI ZNANO TO.

"NAJVAŽNEJŠE za zdravje je, da se varujemo zaprtja. — Primerne vaje in navadna hrana je proti zaprtju. Če pa je potreba poslužiti se odvajalnih sredstev, je najbolje, ta rabite nujno, ker popolnoma nič ne škoduje. Zlasti dekletom se nujno priporoča. Vzemite eno žličko nujala vsaki večer, predno ležete k počitku." Nujal lahko jemljete vedno, neglede na to, kako se počutite. Vsaka žena ga mora imeti doma eno steklenico.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 6221
LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

DOBR

delo, postrežbo in nizko ceno dobite pri nas!

Pišite nam po cene predno oddate naročilo drugam!

AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

IZVRŠUJEMO

točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se priporočamo slavnim družtvam za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovensčine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.